

DEN NORSKE KIRKE

Byåsen menighet

Det Kongelig kulturdepartement
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
Epost postmottak@kud.dep.no

Trondheim, 30.10.2014

STATEN OG DEN NORSKE KIRKE – ET TYDELIG SKILLE. HØRINGSSVAR FRA BYÅSEN MENIGHETSRAÐ

Byåsen menighetsråd ønsker å gi uttalelse til noen utvalgte tema i høringsnotatet «Staten og Den norske kirke – et tydelig skille». Vi viser også til vår uttalelse til Refleksjonsnotat om den framtidige kirkeordning av november 2012, som følger vedlagt. Her uttrykker menighetsrådet tydelig at soknet også i framtiden må være kirkens grunnhet, et tydelig ønske om en felles arbeidsgiverlinje og at alle ansatte innenfor en organisatorisk enhet får sine styringssignaler og prioriteringer fra et felles folkevalgt organ. Dette er fortsatt vår grunnleggende oppfatning.

Soknet som den grunnleggende enhet

Den norske kirke står ovenfor store og krevende utfordringer i årene framover om den skal kunne bestå som folkekirke med bred tilslutning og bred forankring i befolkningen. Vi tror at disse utfordringene bare kan møtes konstruktivt dersom mest mulig ressurser og beslutningsmyndighet legges til den lokale kirke der folk bor. Å bygge kirka nedenfra handler derfor om mer enn organisatoriske prinsipper, vi tror det handler om muligheten for å mobilisere frivillig innsats og nært samarbeid mellom frivillige og kirkas ansatte, for å engasjere mennesker i deres hverdag.

Vi er derfor særlig opptatt av sognets status i en ny kirkeordning. Ny lovgivning må ikke svekke soknens selvstendighet. Soknets rettslige status og handleevne må stå fast, ikke innordnes i et overordnet nasjonalt rettssubjekt.

Vi ser behovet for et nasjonalt og et regionalt nivå, men en bred drøfting av den framtidige oppgavefordelingen mellom lokalt, regionalt og sentralt nivå i Den norske kirke vil være nødvendig. De sentrale og regionale organer skal etter vårt syn legge til rette for virksomheten i soknet. Disse nivå må være rettssubjekt i tillegg til soknet. Kirkemøtet vedtar nasjonale liturgier, representerer Den norske kirke i ulike overordnede sammenhenger, vedtar overordnede budsjetter osv. Biskop med tilsynsansvar er en rolle som kan motivere og inspirere. Vi mener imidlertid at ovennevnte organers rolle og fokus må være å understøtte arbeidet som ansatte og frivillige utfører i soknene. Byåsen menighet mener på denne bakgrunn at vi ikke er tjent med en sentralstyrt kirke hvor soknet rettslige status er avledet av det nasjonale rettssubjektet.

Navn på det sentrale rettssubjektet

Når det gjelder navn på det nye sentrale kirkelige rettssubjektet foreslår vi at man fortsetter å bruke «Kirkemøtet» som i dag. Benevnelsen «Den norske kirke» assosieres normalt med alle kirkelige råd samlet, hvor ikke minst soknet som grunnheten er viktig. At ett sentralkirkelig organ skal overta dette navnet oppleves veldig feil for oss.

Besøksadresse: Byåsen kirke
Selsbakkliå 7
Postboks 2300 Sluppe
7004 Trondheim

Telefon
994 36 000

Org.nr. 976998154
Bankkontonr: 8601 43 54354
nettside: www.byaaasen.kirken.trondheim.no
e-post: post.byaaasen@kirken.trondheim.no

BYÅSEN KIRKE

Lovutforming

Som følge av vårt hovedanliggende ønsker vi at forslaget til ny § 2 endres. Forslaget, slik det foreligger, er uheldig fordi det er to ulike betydninger av samme begrep i samme lovbestemmelse. Vi ønsker derfor at gjeldende lovs omtale av soknets rettslige handleevne beholdes i sin nåværende form, og at bestemmelsen vedrørende det nye rettssubjektet kommer som et nytt ledd i § 2.

Lovforankret organisering i forbindelse med virksomhetsoverdragelse

Høringsnotatet «Staten og Den norske kirke – et tydelig skille» kan være et viktig skritt i riktig retning da blant annet prestatjenesten skilles fra staten og prestene innlemmes i et nytt nasjonalt rettssubjekt som arbeidsgiver innenfor Den norske kirke. Men det er viktig at man i denne fasen ikke velger løsninger som vanskeliggjør videre hensiktsmessig organisering av Den norske kirke gjennom at en for stor del av framtidens organisering nå fastsettes i lovs form.

Byåsen menighetsråd mener prinsipielt at Den norske kirke selv må bestemme sin organisering og gjennom det ta ansvar for konsekvensene av sine valg. Å lovfeste den organisatoriske inndelingen av prestatjenesten slik den er i dag, er å gripe inn i en slik framtidig organisering som Den norske kirke selv må ta ansvar for. Mange av dagens forslag til lovendringer bør derfor ha tydelig preg av midlertidig varighet for å gi rom for hensiktsmessige prosesser i fase to av arbeidet med den fremtidige kirkeordning. Funksjon og rolle til de lovbestemte stillingene må ses i en mer samlet helhet for Den norske kirke enn det som framkommer i drøftingene i høringsnotatet i sammenheng med virksomhetsoverdragelsen.

Organisatorisk todeling av Den norske kirke

Dagens todeling bidrar til mye uklarhet, usikkerhet, ekstraarbeid og byråkrati. Byåsen menighetsråd ønsker at de endringene som nå skal gjennomføres bidrar til forenkling og til samling av den kirkelige virksomheten. Noen av forslagene kan bidra til å forsterke en organisatorisk todeling. Dette gjelder blant annet forslaget om klagenemnd og todelingen av økonomiområdet. Høringsnotatet legger opp til at det nye rettssubjektet skal følge regnskapslovens bestemmelser. Samtidig foreslås at nåværende økonomiregler for soknene videreføres.

Soknets og prestatjenesten

Soknets medvirkning og medansvar for prestatjenesten er ikke nærmere omtalt. Dette kan da forstås slik at soknets forhold til presten skal fortsette som nå, nemlig som en tjeneste som er organisert ved siden av soknet og hvor soknet blir en mottaker av tjenester som en ikke direkte har innflytelse på. Vi mener at en framtidig kirkeordning må knytte prestatjenesten og soknets organer sammen, og at soknets rettigheter i forhold til prestatjenesten må bli lovfestet.

Prestatjenestens uavhengighet

Det foreslås at det sentrale rettssubjekt får generell myndighet til å organisere og regulere prestenes, prostenes og biskopenes tjeneste innenfor de rammene som gis av den alminnelige styringsretten. I den forbindelse foreslås også en bestemmelse om at prestatjenesten «skal organiseres slik at prestene kan utøve sin tjeneste i samsvar med ordinasjonens forutsetninger og forpliktelser» og at prostetjenesten skal lovfestes.

Byåsen menighetsråd støtter intensjonen om å verne om prestatjenestens uavhengighet. Vi er imidlertid opptatt av at prestatjenestens uavhengighet handler om å kunne utøve tjenesten i tråd med de løfter som ordinasjonen krever, og de pliktene og rettighetene som følger av dette. Prestatjenestens uavhengighet kan derfor ikke handle om dens organisering, hvor og når presten skal tjenestegjøre, eller hvordan prestatjenesten avgrenses mot andre kirkelige ansatte. Det handler heller ikke om begrensninger i kirkelige styringsorganers ansvar.

Prostier bør ikke lovfestes

Vi støtter ikke forslaget om lovfesting av prostestilling og prosti. En lovregulering av prosti og prostetjenesten vil binde unødig muligheten for en annen mulig organisering av råds- og stillingsstruktur i Den norske kirke. Vi mener at de nødvendige lederroller og kirkelige tjenesteområder kan bestemmes av de kirkelige organer ut fra hensiktsmessighet. Det er tilstrekkelig at kirkeloven omtaler den landsomfattende preste- og bispetjenesten.

Disiplinærsaker og klagenemnd

Byåsen menighetsråd mener videre at de(t) organ som har tilsettingsmyndighet også skal utøve endelig myndighet i disiplinærsaker. Dette er praksis for soknenes organer i dag og vi kan ikke se grunnlaget for at dette skal praktiseres annerledes for de regionale og sentrale organer. Om den ansatte mener seg urettmessig behandlet, kan vedtak i tilsettingsorganet prøves i rettsapparatet. En slik ordning – som vel er praksis for øvrig i arbeidslivet – bidrar til å ansvarliggjøre tilsettingsmyndigheten og understøtter dennes rett og plikt til å handle. Vi kan ikke se annet enn at det også bidrar til større rettsikkerhet for de ansatte.

Delegasjon og representasjon

Forslag til endringer i § 24 ivaretar ikke muligheten for at Kirkemøtet kan delegere myndighet til soknene. Myndighetsdelegasjonen er kun gitt innenfor det som i dag er statlige virksomheter. Vi mener det må åpnes opp for en slik delegering selv om vi ikke i dag har konkrete forslag til hva denne delegeringen skal innebære. Vi mener videre at det i Kirkelovens §14 bør inkluderes muligheten for at kirkelige fellesråd kan motta delegerte oppgaver fra andre kirkelig organer på vegne av soknene, og at slik delegasjon ikke bare skal kunne gjelde andre veien.

Kirkemøtet har en sentral og viktig funksjon etter fristillingen fra Staten. Byåsen menighetsråd mener at den lokale kirke gjennom soknenes organer bør være representert i dette sentralkirkelige organ og at dette bør gjenspeiles i de forslag til endringer som fremmes i forbindelse med virksomhetsoverdragelsen.

Statlig finansieringsansvar

Høringsnotatet foreslår at Statens økonomiske ansvar lovfestes gjennom nytt innhold i Kirkelovens §22, hvor det står at staten yter tilskudd til prestedtjenesten og kirkens virksomhet regionalt og nasjonalt. Staten kan videre gi tilskudd til andre kirkelige formål. Byåsen menighetsråd tviler på om dette i tilstrekkelig grad ivaretar statens ansvar for framtidig finansiering av både den virksomheten som nå overdras fra staten til nytt rettssubjekt i Den norske kirke og den statlige finansiering av trosopplæring og andre stillinger for diakoner og kateketer som er opprettet og blir refundert fra staten. Vi mener det er en forutsetning for virksomhetsoverdragelsen at alle disse statlige finansieringene videreføres inklusive nåværende og framtidige pensjonsforpliktelser som følger disse ordningene.

Med vennlig hilsen
For Byåsen menighetsråd

Marit Husby Bratseth

Leder

Sigmund Knusten

Sign.

Besøksadresse: Byåsen kirke
Selsbakkliå 7
Postboks 2300 Sluppe
7004 Trondheim

Telefon
994 36 000

Org.nr. 976998154
Bankkontonr: 8601 43 54354
nettside: www.byaaasen.kirken.trondheim.no
e-post: post.byaaasen@kirken.trondheim.no

